

พิธีส่งเคราะห์ทั้ง 9

วัตถุประสงค์

พิธีส่งเคราะห์ทั้ง 9 ถือเป็นพิธีกรรมส่งเคราะห์ที่ผู้เข้าพิธีมีการเจ็บป่วยค่อนข้างหนัก หรือเป็นคนที่มีความดวงชะตาขาด (ราหูชะตาขาด) เช่น ถูกรถชน เกิดอุบัติเหตุอย่างหนัก บางคนฝันเห็นไฟไหม้ในบ้าน หรือมีเหตุการณ์ที่ไม่ดีเกิดขึ้นในบ้าน ซึ่งชาวไทลื้อเชื่อว่าเกิดจากเคราะห์น่านปการ และต้องประกอบพิธีกรรมส่งเคราะห์ทั้ง 9 เพื่อให้เคราะห์ทั้งหลายพ้นออกจากตัวตนของผู้ป่วย

สถานที่ประกอบพิธีกรรม

บ้านของผู้ป่วย

ช่วงเวลาประกอบพิธีกรรม

ช่วงเวลาตอนบ่าย

ผู้ประกอบพิธีกรรม

ชื่อ-นามสกุล : นายคำแดง วงศ์ชัย

วันเดือนปี (เกิด) : วันพุธที่ 3 พฤษภาคม 2480

ที่อยู่ปัจจุบัน : 164 หมู่ 14 บ้านศรีมงคล ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ

ผู้เข้าพิธีกรรม

ผู้ป่วย

ผู้เข้าร่วมพิธีกรรม

ญาติพี่น้อง และผู้เฒ่าผู้แก่บ้านใกล้เคียง

วัสดุอุปกรณ์ในพิธีกรรม (เครื่องประกอบพิธีกรรมตามราหูชะตาของผู้เข้าพิธี)

1) สะตวงกาบกล้วย 1 อัน ขนาดความกว้าง และยาวเท่ากับศอกคนป่วย แบ่งเป็น 9 ห้อง ดังนี้

รูปวัว เครื่อง 6	รูปช้าง เครื่อง 21	รูปหนู เครื่อง 12
รูปครุฑ เครื่อง 15	รูปคน เครื่อง 9	รูปนาค เครื่อง 19
รูปแมว เครื่อง 8	รูปราชสีห์ เครื่อง 17	รูปเสือ เครื่อง 10

เครื่องประกอบพิธีแต่ละห้องประกอบด้วย ได้แก่ ข้าวดำ, ข้าวแดง, ข้าวเหลือง, ข้าวขาว, กล้วย, อ้อย, ปลาแห้ง (ชาวไทลื้อเรียก “จิ้นแห้งปลาตาย”), มะนาว, ส้มโอ, ดอกไม้, เทียน (แบ่งครึ่ง)

ห้องรูปวัว

- ปั้นรูปวัว 1 ตัว (ดินน้ำมัน)
- ตุ๊กแดง 1 อัน
- ช่อแดง 6 อัน
- เครื่องประกอบพิธีอย่างละ 6 ชิ้น

ห้องรูปครุฑ

- ปั้นรูปครุฑ 1 ตัว (ดินน้ำมัน)
- ตุ๊กขาว 1 อัน
- ตุ๊กเหลือง 1 อัน
- ช่อขาว 15 อัน
- ช่อเหลือง 15 อัน
- เครื่องประกอบพิธีอย่างละ 15 ชิ้น

ห้องรูปแมว

- ปั้นรูปแมว 1 ตัว (ดินน้ำมัน)
- ตุ๊กดำ 1 ตัว
- ตุ๊กแดง 1 ตัว
- ช่อดำ 8 อัน
- ช่อแดง 8 อัน
- เครื่องประกอบพิธีอย่างละ 8 ชิ้น

ห้องรูปราชสีห์

- ปั้นรูปราชสีห์ 1 ตัว
- ตุ๊กขาว 1 อัน
- ตุ๊กเขียว 1 อัน
- ช่อขาว 17 อัน
- ช่อเขียว 17 อัน
- เครื่องประกอบพิธีอย่างละ 17 ชิ้น

ห้องรูปเสือ

- ช่อดำ 10 อัน
- ตุ๊กดำ 1 อัน
- เครื่องประกอบพิธีกรรมอย่างละ 10 ชิ้น

ห้องรูปคน (ห้องตรงกลางสะดวก)

- ปั้นรูปเทวดา 1 องค์
- ตุ๊กตา 9 อัน
- ตุ๊กแดง 9 อัน
- ตุ๊กเขียว 9 อัน
- ซอคำ 9 อัน
- ซอเหลือง 9 อัน
- เครื่องประกอบพิธีอย่างละ 9 ชิ้น
- ปั้นรูปคน 1 คน
- ตุ๊กคำ 9 อัน
- ตุ๊กเหลือง 9 อัน
- ซอขาว 9 อัน
- ซอแดง 9 อัน
- ซอเขียว 9 อัน

ห้องรูปนาค

- ตุ๊กสีขาหรือสีขาวยลาย 1 อัน
- ซอสีขาหรือสีขาวยลาย 19 อัน
- เครื่องประกอบพิธีอย่างละ 19 ชิ้น

ห้องรูปหนู

- ตุ๊กสีหม่น 1 อัน
- ซอสีหม่น 12 อัน
- เครื่องประกอบพิธีอย่างละ 12 ชิ้น

ห้องรูปช้าง

- ตุ๊กขาว 1 อัน
- ซอขาว 21 อัน
- เครื่องประกอบพิธีอย่างละ 21 ชิ้น

2) ก้าง กัง มีอก นาก หอก ดาบ อย่างละ 120 อัน

3) เครื่องสั้ม แกงหวาน ลูกไม้ ของหวาน

4) น้ำสั้มป่อย 1 ชัน

5) ชันตั้งอาจารย์ ประกอบด้วย

- ผ้าขาว 1 ผืน และผ้าแดง 1 ผืน
- เทียน 12 คู่
- ดอกไม้ขาว
- ข้าวเปลือก
- ข้าวสาร
- เปี้ยหมาก 1 พวง (ทำเป็นไหม 10 อัน)
- ใบพลู
- เงินชันตั้ง

ขั้นตอนการปฏิบัติในพิธีกรรม

ในช่วงเช้าของวันประกอบพิธีกรรม บรรดาญาติพี่น้องและผู้เฒ่าผู้แก่บริเวณบ้านใกล้เคียงจะช่วยกันจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธีกรรม เมื่อเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้เข้าพิธีจะมอบขันตั้งให้กับพ่ออาจารย์

พ่ออาจารย์ขึ้นกล่าวนะโม 3 จบ แล้วกล่าวคำส่งเคราะห์ทั้ง 9 หลังจากนั้นจะเอาน้ำส้มป่อยปิดเคราะห์ให้กับผู้ป่วย โดยเอาฝ้ายสายสิญ့်ชุบน้ำส้มป่อยในขัน แล้วค่อยๆ ปิดจากข้อมือลงสู่ปลายนิ้วมือของผู้ป่วย พร้อมกล่าวคำปิดเคราะห์ เมื่อเสร็จพิธีแล้ว ผู้ชายที่เข้าร่วมในพิธีกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เฒ่าผู้แก่จะเอาสะตวงไปวางทิ้งไว้นอกบ้าน (นอกประตูบ้าน) ทางทิศตะวันออก ส่วนผู้ป่วย หลังจากเสร็จสิ้นการประกอบพิธีกรรมจะไม่สามารถเดินทางออกจากบ้านได้ เพราะชาวไทลื้อเชื่อว่า หากเดินทางออกไปเสมือนดังตามไปหาตัวเคราะห์ตัวนามอีก

ผู้ให้ข้อมูล

พ่อคำแดง วงศ์ชัย